

„Застава“ излази сваки дан два пута, а недељом и свецем и данима сва недеље и свеца једар д.

Цена је за Угарску кад се јутарњи и вечерњи лист заједно шаље на један месец 2 кр. 40 пот. за четврт године 7 круна. Кад се јутарњи и вечерњи лист вас биса шаље: месечно 2 кр. 08 пот. на четврт године 8 круна 75 пот. за остале земље на четврт године 10 круна.

Народним бројевима од поха цена је: на пола године 2 круне, на целу годину 4 круне а за стране земље годишње 6 круна.

Поједини вечерњи бројеви стају 10 потура.

Телефон бр. 131.

ЗАСТАВА

(Вечерњи лист.)

ЛИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ.

„Застава“ деоничарског друштва у Руми.

За сваку плаћа се по 12 пот. од сваке врсте оваких ситних слова.

Уредништво и администрација „Заставе“ је у кући г. Јована Т. Чавића.

Донеси шаљу се уредништву а претплата и огласи администрацији „Заставе“.

Рукописе не враћамо.

Поједини вечерњи бројеви стају 10 потура.

Чек-конт 12008.

Нова криза.

Криза је у политичком смислу већ по себи велика заоштрениост. А кад се и то заоштри, онда смо дошли до врхунца заоштрениости.

Управо ми смо изашли из уставне кризе. И можемо рећи та се криза није свршила на боље, него на горе и ушли смо у апсолутизам. Ушли дакле у нову, опаснију кризу.

Да се запитамо, шта се то догодило у поведлаку? Догодило се то, да је владар распустио сабор у времену, кад постоји ванзаконито стање. То већ није уставан корак и за тај корак одговара влада. Но на какав је начин распуштен сабор? Именован је краљевски комесар са „пуном влашћу“, да он замењује краља при распуштању сабора. А то је и опет друга очита незаконитост. Тежину тих незаконитости познавали су у Бечу, зато су и употребили огромну војену и полицијску силу. С једне је дакле стране учињено све, што се могло учинити у незаконитом и неуставном правцу. Одговорна влада повукла се при том у засенак, као да и не постоји, а истакла је краља, односно краљевског комесара.

А шта је учињено с друге стране? Шта је урадио сабор? И он је учинио оно највише, што је могао учинити. Написао је уставну форму, да краљева ручна писма и не прочита, но их врати запечаћена натраг. Није нам познато да има у истој слична примера. У неку руку, то би се већ могло назвати револуцијом, али кад се узме у рачун, да су та краљева ручна писма дошла сабору преко краљевског комесара, кога устав не познаје, онда је угарски сабор поступио сасвим уставно. И значајно је, да је угарски сабор био у том једнодушан. Ни жива душа није устала да каже: Не враћајмо натраг краљевски акт.

Као што се види, жице су затегнуте до краја и сад је питање: шта може изаћи из тога?

Полиција је запечатила чак и врата на саборници. То по мало подсећа, кад

су силници запечатили Христов гроб. По тај чин подсећа одмах и на оно, што се догодило после тога. Попуцаше печат, а ни цела стража око Христовог гроба није била у стању да спречи — васкрс. И ми се надамо, да ће уставност Угарске тек после оних печата ускрснути у већем сјају но икада дотле.

Настаје питање: кад ће се састати нов сабор? По закону треба да се састане три месеца од дана распуста. И неки владини листови веде, да ће се то и догодити. И не чини ништа, што у исти мах нису расписани избори за нов сабор, чим је распуштен стари. Но није прилика, да ће се сабор састати кроз три месеца. Нови избори по свој прилици не би испали у корист данашње владе и онога, што она заступа. — Али на брзе изборе влада у овај мах не помишља. То се види из акта, којим је сабор распуштен. Тамо се вели, да ће се нов сабор сазвати „што пре“. Баш те речи: „што пре“, врло су сумњиве. Да се рекло: сабор ће се састати у законитом року, за три месеца, то би било више и сигурније, но оно: „што пре“. „Што пре“ у политици значи „бог те пита кад“, често значи и никад.

Ми не већимо, да то значи — никад. Али то „што пре“ значи у овом случају: пре тога „што пре“ долази комесарство, апсолутизам, па тек онда, и кад „комесари са пуно — влашћу“ прораде по општинама, жупанијама, онда ће се видети могу ли се звати нови избори на основу садањег изборног закона, или ће се „нов закон“ октроисати, наметнути...

На то се данас помишља у Бечу, но нико не може рећи већ сад како ће испасти. Може бити свакојако, али коначан крај није сумњив. Крајња криза решиће се са независношћу Угарске. Да ће то бити, зато говоре све прилике.

Нови Сад, 8. фебруара

Апсолутизам Апсолутизам напредује. Данас је изашла у званичном листу наредба владе, којом се од 1. марта о. г. убађа у живот автономна ђумручка та-

се у мислима, ко то може бити, свакако какав чиновник из града разгледа околину.

Видео јој је лице и витас стас, зацело је то она — Маринета.

Била је средњега раста, вишљава, риђоко-са, али коса јој као суво злато. Очи велике, сиве али — пале.

Мишел је вредно радио, долазио је сваки дан да гледа развалине, да би их што боље снимио.

Једно јутро добије писмо од своје служавке, а у писму дописницу Маринетину. Моли га да дође к њима на село, дедашки би учинио велику радост, те да заједно проведу безинименај, а том приликом да наслика и развалине манастира.

Шта да ради? Слика је већ била готова и у златном оквиру. Зову га. Али зову Мишелу а не Мишела. Али нека ићиће па ма шта било...

IV.

— Госпођице, — рече Наиса Маринети, — ено у врту неки човек, ушао је, а није ни зазвонио и носи нешто у рукама.

Није ни довршила но отрча и убрзо се врати са великим завежљајем. Стари мајор га поче одмах отварати.

— Охо! — повиче изненађен. — Гле, Маринета, гле!

— Слика! обећана слика! — вичу Ма-

рифа, која служи као подлога трговачким уговорима. Влада се брани, да је ту „наредбу по невољи“ морала издати, јер би иначе били општењени знатни интереси Угарске.

Дакле „наредбе по невољи“! То је чиста — неуставност. Такве наредбе наши закони не познају. Саборско право не може вршити влада.

И сад је питање: Хоће ли стране силе пристати да на незаконит начин склопе с Аустро-Угарском трговачке уговоре? Па онда треба забележити и ово: Заједница између Аустрије и Угарске почиња на претпоставци, да буде у оба дела монархије уставност. То изрично одређује IX. зак. чл. од 1867. год. Према овоме што се сад, догађа заједница између Угарске и Аустрије изгубила је сваку правну подлогу.

Кад истиче мандат епархијској скупштини?

Зар и о томе, да расправљамо?! Та то је бар јасно, — рећи ће многи. Па ипак се и о овом јасном питању мора расправљати, јер патријарх Георгије као оно безакони Јуда не восхотје разумјети глас закона и вољу народа. Он целог свог века друго ништа и не ради, него кочи точак сваком напретку. У души му је, да вади чивије на народним колима. Он је најсретнији, кад може да помрачи и најчистију ствар. Стварање заплета и сукоба ради онемогућавања автономije њему је забава драга...

Најновија му је смицалица решење архидијецезалног административног одбора бр. АО. 1796/1017 ек 1905. То је решење показало, да се Георгије не жада, да закон погази најбезобзирније. Шта је у ствари, зна се. Саборски је одбор наредио, да се изаберу нове епархијске скупштини и састану у фебруару ове године, пошто им је истекао мандат па треба и нову епархијску управу да изаберу. Али то се неће Георгију. Зна он добро, како ће проћи на новој епархијској скупштини,

ринета. — Развалине манастира! Господе, како је лепа!.

Тек што је изашла из собе, сусрете је неки господин и упита је за мајора Конде. Она се одма врати, проведе господина у стајаћу собу. Мишел је узбуђено корачао по соби. Наједаред срце му јаче закуца и у собу уђе стари мајор, ослањајући се на руку Маринетину. Она доведе деда унутра, поклонил се и изађе и оде у врт, да пазн када ће посетилац отићи, а Мишел је међутим стојао пред мајором, не знајући како да започне разговор.

— Изволите сести, рече му мајор. — Нећете ли ми учинити радост, с ким имам част?... Чини ми се никада вас нисам видео у нашем селанцету.

— Не варате се, — рече Мишел, а глас му је дрхтао. — Ја сам овде први пут, извињите, може бити да сам наметљиво дошао, али ви сте били добри, писалисте ми...

— Вама писао?... — прекиде га мајор изненађено.

— Звали сте ме... Ја сам добио ваше писмо овде у селу, где сам ево неколико дана. Извините врло сам узбуђен и збуђен...

— Видим, милостиви господине, — рече мајор, али ја не разумем зашто? Будите добри, реците ми прво ваше име, још се нисте ни приказали.

— Ја сам Мишел де Фримез, сликар оне

ПОДЛИСТАК.

ИМЕН - ДАН.

— Жан Баранси. —

III.

После три дана дође Мишел у село des fenillettes. Лекари су му саветовали да иде из Париза, и он није изабрао Ницу или Алжир, него баш то село, а зашто, — и сам није знао.

Стигао је у вече и већ ујутру пође к развалинама манастира. Мислио је на Маринету, гледајући те руине, мислио је да их тог јутра и наслика у скици. Дивне су биле развалине!

Иза једног цбуна скочи девојке држећи на узици возу. Када опази Мишела, девојка се брзо врати натраг, но брзо се предомислила, поклати му се учтиво и хтеде да пође даље, кад је неко кикну: — Маријета!... Стани да ти нешто кажем...

Девојка се обрну. У тај час из шипрата искочи црно псето, а за њим млада девојка, поруменела на јутарњем зраку и од брза хода.

— Опростите што сам вас задржала го спојице Маринета! — рече девојка. — Нисам знала да ме ви зовете!

„Маринета?...“

Мишел их обиђе и јави се девојци.

Маринета није Мишела никад видела, сврну са врло уске стазе да може проћи. Питала

а знају то добро и његови клерикалски и либералски помагачи. За то и решише, да не нареду нове изборе за епархијску скупштину. Тако раде сви они, који немају ослонаца у народу.

Па шта вели отац Георгије? Архидијецезална скупштина конституисана је и сазвата 25. новембра 1903. године, за то њен мандат још није истекао. Што је та скупштана много раније изабрана, то се отац Георгија и његове чете ништа не тиче. Кад би се тако тумачио закон, онда би дошли до чудних закључака. Рецимо, да се оцу Георгију прохтело тек сада да сазове архидијецезалну скупштину, ма да је иста изабрана пре три године, онда би њен мандат трајао од данас још три године. Да је пак оцу Георгију кеф био, да ту скупштину сазове тек 1908. године, онда би јој мандат трајао до 1911. године и тако даље. Или узмемо овако. Нека отац Георгије и његова црна чета распишу изборе за новембар ове године, када ће по њиховом рачуну истећи мандат архидијецезалној скупштини, али саму скупштину нека сазове тек 1908. и 1909. године, онда би по њиховој тврдњи мандат тој скупштини истекао тек 1911. и 1912. године. Зар то није дивота?!

Овако могу законе тумачити само они, којима је чапља попила мозак — или који немају ни стида ни срама. Овако истини у очи плувати могу само окорели грешници и заклету душмани народних права у аутономији. Чисто је и јасно, да мандат епархијској скупштини почиње од дана избора. За то је неминовна последица, да се епархијска скупштина мора одмах после избора састати ради конституисања и избора нове управе, као што је то учињено у свима епархијама, где се закон тумачи како ваља. То се и за то мора чинити, да поред нове епархијске скупштине не ради стара управа и да мандат епархијској скупштини и епархијској управи у исто време истече. Ко друкчије ради, тај бестидно гази закон.

Али анархизам отаца Георгија и чете му отишао је још и даље.

Они веле: саборски одбор не може давати претходну дозволу за сазив скупштине, нити му се мора то претходно пријавити. Административни одбор има у томе погледу неограничено право. Позивају се на саборску одлуку од 5. јулија 1902. Али ко је тражио, да се иште претходна дозвола саборског одбора, — или да се учини претходна пријава?! Нема о томе ни спомена. Саборски одбор је просто извршио сабором донесену одлуку највишом потврдом снабдевену, а то му је и право и дужност. Нико није тврдио, да епархијски административни одбор нема права сазивати скупштину, али за то не може ад-

министративни одбор по тумачењу карловачких анархиста радити шта хоће, па и ако му је кеф, скупштину и не сазвати. То хоће отац Георгије, а то нису никад тражили они, који су се борили да се административним одборима призна право сазива епархијске скупштине.

Кад се устало у одбрану права епархијског административног одбора у погледу сазива епархијске скупштине, нико није ни помислио, ни тврдио, да епархијски административни одбор може скупштину и не сазвати никад, или је сазвати на три, две или једну годину по истеку мандата. Реч је онда била о нечем другоме, а то карловачке дахије неће да разуме. Ондашњи реакционарни, дахијски саборски одбор хтео је да се направи полицијска власт у аутономији, па је захтевао, да му се пријави сваки сазив епархијске скупштине уз нове изборе, односно да се прво од њега добије дозвола. То је сабор 1902. године укинуо и признао право епархијским административним одборима, које им припада. Пошто привремена епархијска уредба није прописивала, колико траје скупштини мандат, сабор је установио, да траје три године. Тиме је уједно ограничено право административног одбора, јер му је прописано, у које доба мора сазвати скупштину, пошто би иначе могао да сазове и после 6 година. Кад саборски одбор упућује, да се у законитом року држе епархијске скупштине, те да се ни једној мандат не протеже више од 3 године, извршио је оно, што је дужан био.

Из тога, што понеке дахије самовољно тумаче законе, не излази, да они имају право, кад тако тумаче, него да су само вољни. То је радио и покојни дахијски саборски одбор али је примио своју казну, па ће примити и нове карловачке дахије. Доћиће и томе време.

К р и з а.

У политичким круговима још увек се расправља о догађајима на саборској седници од понедељника и нагађа, шта ће доћи сада.

Владини кругови и њена штампа труде се, да докажу, како ти догађаји од понедељника нису били повреда устава и да то није апсолутизам. Наравно да им ово не полази за руком, а како сви знаци показују, ускоро ће доћи отворен апсолутизам, те ће сам побити све тврдње владине штампе. Опозициони кругови су потпуно мирни; њихови листови пишу, да се посланици врло умесно владали, а влада својим прекјучерашњим поступком само је себе учинила смешном пред Европом, а то још више чини садашњим својим правдањем. Све

посланичке странке још су на окупу и ишчекују даље догађаје. Наравно највише се баве питањем, да ли ће бити наређени нови избори и када ће бити. Ако буду наређени нови избори, опозициони кругови су уверени, да ће их влада спровести уз највећа насиља, али се за то уздају, да ће ипак они победити при изборима.

Управни одбор удружене коалиције држао је синоћ своју седницу и решио је, да неће ни покушати, да одрже саборску седницу, која је за данас заказана.

Пуковник Фабрициус издао је записник о своме поступку у понедељак. Значајно је, да је записник нетачан, јер истиче, да је било 30—40 присутних посланика, а овамо их је било свега двојица-тројица и ти нису седели у дворани на посланичким местима, но су били међу новинарима. Даље је значајно, да су записник потписали сами полицијски чиновници.

Гауч о војничким питањима.

У јучерањој седници аустријског царевинског већа говорио је аустријски министар-председник Гауч о политичким приликама угарским, те је међу осталом рекао и ово: Опумоћен сам, да изјавим, да ће утецај аустријског законодавства у погледу заједничких ствари, који му на основу закона припада, остати у свом своме обиму неповређен. Царевинско веће с тога ве треба да се боји, да ће услед једностраних наређења, која задиру у наше интересе, бити стављено већ пред свршене чиновне Опумоћен сам, да изјавим и то, да они опробани основи — на којима почива заједничка војска, којој је главни ослонац крунино право, које јој припада на основу закона о јединству војству у војсци као и о њеној унутарњој организацији, — неће бити изложени никаквој промени. Ово особито важи у погледу команде и пословног језика у заједничкој војсци.

Изјава румунских посланика

Румунски народносни посланици на угарском сабору издали су ову изјаву: Румунска народносна странка сада, када се непрестано спомињу повреде устава и крива тумачења равноправних наређења, налази за пригодно, да укаже на многа разна у пракси изигравања оне равноправности, која искључује сваку народносну и сталешку разлику, а која је у начелу изречена у законима, који чине основ уставу; да укаже, како се новија уставна наређења, која су смерала да дограде истинско народно заступство, изметнула у пародију равноправности, одричу учествовање народно у правима и служе за средство, да се извојује и одржи власт нарочитог племена и сталеша; најзад да укаже на многобројна извртања уставних начела, гажења закона, с помоћу чега је из-

— Не! одговори она искрено. Беше ми врло тешко замислити Мишелину с брчићима, као што сте ми писали.

Обоје се насмејаше.

— Сутра у ово доба бићу далеко одавде, близу Париза. Тако ми је жао вашег села...

— И дедушка и ја јаво би се радовали, јер вас држимо за пријатеља.

— Госпођице Маринета — прошапта он — кад би ми ви дозволила, ја бих се још до пролећа овамо вратио. Но пре него што бих отишао, молио бих вашег деду за једну велику милост...

— Какову? — запита га, а глас јој је дрхтао.

— Милост, да ми даде вашу руку.

Она поцрвене као маков цвет.

— Ја се не могу растати са мојим дедом — прошапта она.

— Ви се не би растали с њиме. Ми би се сви троје преселили у мало већу кућу, коју бих ја извајмио, а докле бих дао оправити и проширити вашу кућу на селу...

— Мислим да вам дедушка неће одрећи... рече Маринета, а ја... — ја пристајем.

— Драга Маринета!

— — — — —
После шест недеља оженио се Мишел де Фримез са Маринетом Конде.

Од то доба младе девојке тога села врло марљиво скупљају дописнице са сликама.

Превео — вић.

слике, коју сам вам имао част послати пре неколико минута.

— Мишел де Фримез? — рече мајор и сабра обрве. — Знам да је моја унука, по мојој вољи, дописивала се са Мишелином де Фримез, с госпођицом, и ја не разумем. Али молим вас, разтумачите ми за што сте управо узбуђени?

Мишел је гледао у добро лице мајорово и што му је више тумачио, шта је управо у ствари, лице у старца све се већма смешало, као да слуша какву шалу из свог младог доба.

— Ето, сад знате све, рече Мишел завршујући своју исповест. Ја мислим да ће ми и гђица Маринета опростити.

Мајор му пружи руку.

— Ја вам радо праштам, али моја унука бојим се, расрдиће се на вас. Она је мислила да се дописује са другарицом, а оно... Ви ме разумете?!

— Да, господине, — одговори Мишел, — али ако ви дозволите, ја ћу бити...

— Њен пријатељ? — прекиде га мајор смешећи се.

У тај час уђе Маринета. Мислила је да је гост већ отишао, али кад га виде, поцрвене и промуца нешто извињујући се. За часак стојали су једно према другом збуњени.

Мајор започе.

Мила моја девојко, — дозволи да ти прикажем г. Мишела де Фримез. — Он је насликао ону лепу слику, коју добисмо мало пре. С господином де Фримез ти си се дописивала, место Мишелине видели Мишела?

ништа не сумњајући. Но он ми је све признао, и хвала му.

— Господине, — рече девојка збуњено, — то ваше дело...

— Може се извинити искреним признањем и кајањем! — прекиде је дедушка.

— Хвала вам, мајоре, — кликну Мишел, па се окрете Маринети. Тако вам Бега опростите ми, баш зато сам дошао из Париза, да вам признам и да вас молим да ми опростите.

Маринета прво погледа деду па Мишела и простодушно пружи руку младоме човеку.

V.

Дође и имен дан. Код мајора ори се весеље. Младеж игра. Мишела су приказали као сина једног доброг другог мајорова.

Маринета приђе Мишелу.

— Вама је ваљда досадно овде код нас... Сутра ћете ваљда у Париз?

— Да, ујутру идем, али иако је Париз диван, ја га не волим.

— Чудновато! — Зар је лепши живот у унутрашњости?

— Ја га волијем.

— Но, свакако опет у каквој вароши?

— Не, ја не волим велике вароши. Ја волим село, а у Париз бих ишао на неколико недеља, — а да ли сте ми опростили за моју преписку?

— Сасвим! — рече она смешећи се.

— Нисте ли се зар разочарали, када сте место Мишелине видели Мишела?

вршна власт народности и раднички став леж спутавања у све ужи правни круг тако, да у овоме правцу створене наредбе свагдање већине, па и странке, које чине коалицију не само да нису означиле као повреду устава него су их одобравале и ова спутавања су им била још недо статна. Што се тиче кризе румунска на родносна странка поново упућује на са држај свога предлога за адресни одговор, који је поднела приликом расправе о адреси, истичући, да се ова уставна криза неће решити све дотле, док сви др жављани не буду примљени у град у ставности, док се у довољној мери пле менски, језични и културни интереси на родностима не буду признали.

Јустов одговор Чесима.

На брзојав, који су чешки радикални посланици послали Јусту и вођама угар ске коалиције, послао је Јуст (свој брзо јав): „Примите најискренију и најјердачнију нашу захвалност на симпатијама, које ви гајите према нашој законитој борби и на шем старом уставу и које сте нам јуче брзојавно изјавили. Будите уверени о на шим непроменљивим братинским осећајима.“

Српска штампа о кризи.

Београдски листови врло пријатељски пишу о Мађарима и према томе тумаче и будимпештанске догађаје од понедељника. Сви осуђују поступак владин, а хвале др жање мађарске опозиције. Позивају Мађа ре, да истрају у борби против бечке ка маријеле, а уверавају их, да ће им они у свему бити на помоћи.

Д О И С И.

Мол (у Бачкој). Не може се рећи, да општи српски привредни покрет није и на нас Србе у Мољу повољно утечао. Али као што се поред свега тога и у многим другим местима по неки стари гре си и срамоте наше још увек потезу, па се тамо где су Срби троти, немарни и т. д. не дају лако попра вити, тако и код нас има још увек сувише безавле ности српске, немара — а код неких и неваљалства.

У Мољу има н. пр. „српска задруга за пома гање и штедњу“, дакле српски новчани завод са лепим српским називом, али само још са српским називом. Објавили Чивути неке наше Србе, па с помоћу тих Срба притисли у свему све Српство овде, не дају ником данути. Чивути потискују Србе из управе тога назова српског новчаног завода, Срба све мање а Чивута све више у управи, па њихово мора све бити, они управљају и владају како они хоће и како њима годи. Па ни у надзорном одбору не може Србин старешина бити, већ само Чивут или ма ко, али Србин никако.

Тако је свуд, где се Срби мешају, — где Срби примају странце и у оне своје установе, које срп ско име носе. Попушта, почима се тако најпре само мало, и најпосле нестане у таквим местима Срба сасвим, а где странци напредују, ту нестане брзо сасвим Срба. Тако нам по многим црквама звона занемаше, олтари су нам се срушили, читави некад српски крајеви носе само још српска имена места, река, планина и т. д., али од Срба у њима више ни трага нема.

Само по гробовима — ако су сачувани — види се да је туд некад Срба било, па шта да рекнемо онда за оне данашње Србе, који поред толиког ужасног искуства и поред данашњег општег а и успешног чисто српског привредног покрета још и данас Србе потискују из српских установа, које чак и српски наслов носе, а место Срба пуштају и увла че Чивуте и друге у српске заводе. Има ли осим нас игде у свету Чивутима места још у којој срп ској установи, која српско име носи?

Код нас у Мољу има н. пр. и две српске чита онице, али нека наша господа Срби — пришипетље чивутске — неће ни у једну ни у другу српску чи тасницу, — већ се гурају у чивутску касину и т. д. Код нас не ору Срби закупници земље српске цр квене општине, већ ју други ору. Ко нам види само наш светосавски дом, који је 20.000 круна коштао, тај може одма знати какви смо.

Други пут ћемо описати још неке ствари, па да видите како се код нас владају они Срби, који за себе знају, да много не вреде, који према себи и остале Србе и све што је српско пресуђују, па се увлаче свакоме Чивуту и дошљаку, где ни ти до шљаци неће једни другима да се увлаче. Исписаћу Вам и имена тих Срба, који туђици служе, а Срби-

ма се намећу, па нека се и изван нашег места зна ко је крив, ко најкривљи, зашто неке људе народ презире, на кога ће клетва и срамота српска пасти.

Будимпешта, 6. фебруара. И ако сваки дан чи тате о Пешти и кризи, ипак ретко кад што чујете о нама Србима Пештанцима, а имали бисте шта чути. Ево сад нам се приближује избор пароха. Имамо их тринаест кандидата. Тринаести је бивши кандидат арадеког протe И. Белеслијин. Или је ради тог не сретног броја или је ради оног „што дикла навикла“, доста, да је нешто опет отерало Белеслију онамо, куд не би смео добар Србин забасати, а камоли још српски свештеник. Најме: дошао попа да се препо ручи, па је прво обишао Фејерварија и злогласног Куен Хедерварија и друге подобне, па кад их је све обишао, онда се тек сетно да се и у цркви са амвона треба препоручити народу. Наје се забавља толико пута знојио кортешујући за Куена и Фејерва рија, те се нада, да је ред да се сад сви заузму за њега. — Умало што ово писмо нисам почео, Боже опр ости са старом перјаницом, с — Чика Стевом. Баш сам наурио, да га овом приликом ни не споменем. Е ал' избаците мирођију — нема чорба куса. Не споменути Чика Стеву, значи не знати каквих нас све има. Он је радио за неког другог кандидата, ал' кад је чуо да поп Белеслију протежира Куен и Фејервари и т. д., е, онда је сасвим нешто друго. „О господине, па што ми не кажеш да су они од горе за тебе, не бих био ни почињао против тебе радити. Но ево ти руке, не само да ћу бити твој, него ћу одсад радити за тебе“.

Вести из места и са стране.

Отимају им и гробље.

„Српској Ријечи“ у Сарајеву пишу: Котарски у ред у Босанском Новом, одлуком од 15. децембра 1906. по новом датуму (стари датум ваља је му тна вода прогутала), број 12818, забранис је све штенику из Доберлина и одбору метоха у Пруски ма, да више не смеју закопавати мртваце у гробље Црквину и то под претњом законских последица. Котарска одлука темељи се на § 33. закона од 7. рамазана 1274. на основу кога је параграфа захте вао Алибег Церић, да се из нових гробова мртва ци поваде, а стари гробови да се поравнају,

Општина црквена још води парницу за призна ње власништва на то гробље и узима у обрану § 20. од истог датума, јер гробље прусачко, Цркви на постоји можда од 200 година за храсносном, од негованом храстовом шумом, па и ако се Алибег Церић из Босанског Новог никад не назва васијом тога гробља, односно никад не потраживаше каква било кака од тога гробља не само до окупације не го и од окупације овамо све до пре 3—4 године то се ипак даде Алибегу а српског народа у селу Прусцима молба за признање власништва на то гр обље остаје — глас вапијући!

Толстојев проглас.

Вали велике руске револуције, која се изопачи ла у плачку, допрли су и до мирног сировишта ста рога Лава Толстоја, у Јасној Пољани. И он се трг нуо, тај старац који је вечито повлађиво онима ко ји су за царство једнакости и слободе, па се и он спрема да устане против садање руске револуције, која тиранију појединача замењује тиранијом не пи смене масе. Толстој како јављају руски листови спре ма прокламацију на руски народ у којој ће се око мити на садашњу револуцију, коју Толстој сматра као борбу за јад и сиротињу, неред и анархију. Ста ри философ који од вјекда љуби слободу народа, једнакост и братство ево одсудно противан ономе што данас раде руски револуционари.

Риба као храна.

Немачки чувана професор Розенфелд је испи тивао морску рибу као храну и он доказује да морска риба куд и камо више белачевине има и бољу храну даје него говеђина. Много лакше се вари и мање квари стомак, а уз то човека засити а и не огладни се тако брзо. За то тај немачки научењак вели да не само да ту морску рибу треба чешће да свег једе, него би требало консервисаном (зготовљено јело у лименим кутијама) рибом и вој ску снабдеги. Нарочито је добра риба за људе који се баве шпортом јер није тешка храна за стомак а ипак довољно снаге и хране даје.

Најстарији европски часопис

Холандски часопис „Oudrecht haaremsche Gou rant“ славно је у Амстердаму ових дана своју 250-го годишњицу, тај часопис почео је излазити год 1656, 8. јануара. До год. 1793. бавио се већином културним и књижевним стварима, а мање политиком. Под На полеоном било је стање његово врло јадно. Тек кад се је Холандија ослободила „Gourand“ опет се уз дагао до старог свог реномеа.

З а б а в е.

— Новосадска Трговачка Омладина приређује у корист своје школе 12. (25.) фебруара о. г. у дворници хотела „Јелисавете“ концерт са дилетант ском представом и игранком уз пријатељско суде ловање г-ђе Милане П. Павловићеве, г-ђе Зорке Михајловићеве, г. П. Крстоношаћа и Читаоничког Певачког Друштва, са одабраним распоредом.

— Српска трговачка омладина у Бечу приређује у четвртак 16. фебруара (1. марта) 1906. год. у сали Ронахера (I. Schellinggasse 4.) забаву с игранком.

— Забаву са игранком, приређује српско прав певачко друштво „Шајкаш“ у Жабљу у корист сво је благајне у недељу 12. (25.) фебруара т. ј. на Беле покладе 1906. год. у гостионици код „Душана“. Приказаће се: „Кнез Иво од Семберије“ историјска сцена од Бранислави Ћ. Нушића. Затим: жива слика из истог комада и певаће мешовити збор Јулдову „Ратарку“.

Балска хаљина од марака.

Карактеристичка балска хаљина, као што један енглески лист доноси, пошена је недавно на једном балу у Вермуди. Хаљина је била украшена са 30.000 марака, али оне нису биле излепљене преко реда, већ по неком обрасцу. На грудима је био орао израђен од мрких колумбијских марака. Орао је у канти др жао земљу, која је била израђена од главних марака. Леђа су била израђена у облику оклопа, који се са стојао из лепе збирке страних марака. И велики пешир, који је са том балском хаљином био пошен био је покривен плавим и црвеним маркама.

Исправак.

У 15. броју вечерње „Заставе“ у првој бе лешци под Вести из места и са стране погрешно је штампано, да је у надзорни одбор „Српске задруге за међ. помагање и штедњу у Новом Саду“ изабран Пера Радовановић, а треба Кара Радовановић, што се овим исправља.

Брзојави „Застави“.

Стигао 8. фебруара.

Апсолутизам.

Будимпешта. Званичне новине обна родовале су наредбу владе, којом се уводи у живот од 1. марта аустро угарска ау тономна тарифа, која сачињава основ трго вачким уговорима. Ова наредба је по не вољи, јер би иначе земља била изложена великим кризама.

К р и з а.

Будимпешта. У клубу Кошутове стран ке славили су Кошутову мисао о само сталности и независности Угарске.

Будимпешта. У клубу либералне стран ке изјавио је Тиса, да су и коалиција и влада учинили велике погрешке. Но про тиву апсолутистичке владавине мора се борити и либерална странка и тражити путем пасивног отпора, да се уведу устав ни одношаји.

Будимпешта. Одбор коалиције решио је да посланици не посете данашњу са борску седницу, већ да протестују против насиља.

Будимпешта. Пред парламентом стоје 4 компаније инфантерије, 2 ескадрона ху сара, на улазу мноштво полиције, у ход ницима сабора 2 компаније домобранаца. Полиција је чувала редутеку зграду и све друге зграде у којима имаде великих дво рана. До сада посланици још нигде нису покушали да држе саборску седницу нити ће им то бити дозвољено. У жупанијској згради очекују краљ комесара Руднаја. Поджупан Бенички изјавиће му да је по као пензију и одмах ће оставити зграду. У варошкој кући очекују Руднаја после подне, чиновници ће извршити његове на логе.

П Р И П О С Л А Н О *).

Пречасном г. Димтрију Руварцу
уреднику „Српског Сиона“
у Карловци.

Ако имате, или ако мислите да имате, ча сти и поштења, ви ћете у листу у којем хо ћете изаћи на среду са именом онога ради калнога попа, на којег сте у 2. броју „ваше га“ листа „Српског Сиона“ овако животињски насрнули. Али у року од осам дана, после овога припосланог, ако не учините то, онда сте не поштен човек, онда сте ви — животиња.

У Чеуину.

Јован Магарашевић.
парох.

*) За ствари под овом рубриком не одговара уредништво на у ком погледу.

Број 465. 1906.

О б ј а в а.

Долепотписано општинско поглаварство овим објављује, да ће се право лона на основу XX. зак. чл. год 1883. од 1 овог августа текуће године на 6 година, и општинска велика гостијоница почињући од 1-ог октобра текуће године на 3 године 10-ог априла по р. к. ове године на јавној дражби под закуп издати.

Лицитационални услови како за лов, тако и за велику гостијоницу могу се за време званичних часова код општинског бележника увидети.

У Сентомашу 20-ог фебруара 1906. год

Исидор Иванић с. р.

бележник.

Нестор Дунђерски с. р.

172 1-1

СРЕМСКО - КАРЛОВАЧКА ВИНА.

Ко жели правог и доброг вина, препоручујем му моје из мог сопственог винограда, и то стара бела вина од више година ризлинг, ружицу, жуто скадарку и фурминд.

Особито је на гласу моје црно старо вино, црна скадарка и бургундер.

Вина су потпуно зрела за флаше. Распродаје се од 50 литара те ва више.

Цене су од 50 погура по литри па на више, већ према врсти вина, али увек посве умерене.

Поручбине извршује брзо и тачно

МАРКО ПОЦОВИЋ

последњи винограда

Карловци (Срем)

164 1-10

МИЊАЧНИЦА

новосадске филијале

ПЕШТАНСКЕ УТАРСКЕ

КОМЕРЦИЈАЛНЕ БАНКЕ

Нови Сад, главна улица бр. 12.

купује и продаје све врсте новца: динаре, доларе, франке, марке

117 2-5

све по најбољој дневној цени.

ДУКАТА

великих и малих имаде увек и продаје увек по најјефтинијој цени, а старе дукате купује.

ПОТРЕБУЈЕМ

за моју моде и мануфактурну радњу два старија и три млађа помоћника, који могу одма ступити. Првенство имају добри продавци.

Никола Стојановић

162 2-2 у Белој Цркви (Fehértéplom).

КО ПАТИ ОД СЕВАЉА У КОСТИМА И РЕОМЕ

нека не покушава са другим лекаријама нека купи једну боцу

Др. Флеша ФЛУИД против **КОСТОВОЉЕ**

који костобољу, реуматизам, болове у рукама, ногама, плећима и крстима, услед угањућа, напрезања, исцашења зглобака, као и отока, лечи сигурније него ма које друго средство било за спољашњу или унутарњу употребу. Дејство истог се осећа у најкраћем времену чак и код застарелих болести, код којих ни купања нити друга средства нису помогла. Добија се код проналазача и једног произвођача:

Dr. Emil Flesch 'MAGYAR KORONA'
Apotheke Győr Baross-ut 24.

Главна стоваришта у Будимпешти: TÖRÖK JÓZSEF Apotheke VI. király utca 12. и OPERA-APOTHEKE, Andrássy ut 26.

1 боца 1½ деци 2 кр. За дужу употребу, породична боца 5 кр. Код се поруче три мање или две "породичне" боце, франко се шаље. 1333 9-50

КУЋА

на главној пијаци поред »ХОТЕЛ МАЈЕРА« (некадања Хацићева кућа) продаје се.

Поближе код

189 2-6

Филипа Кона

Нови Сад.

По старом, традиционалном обичају, који су увели још калуђери-паулинци, а од кад им је 1799. год манастир затворен, наши претходници наставили, примили смо га и ми и точићемо, у целом свету познато и припознато као изврсно

САЛВАТОР-ПИВО

од нове године целог месеца марта.

165 1-1

Име „Салватор“, којим ова пивара зове нарочиту врсту свога пива, које је заштићеном законом о патенту у целој Немачкој царевини, те се несме употребљавати за друго које, до ли само за пиво, кувано у овој пивари. У противном случају, употреба имена „Салватор“, била би повреда закона о „заштити знака“ (§. 14 закона о заштити „знака“, од 12. маја 1894); а у Угарској је исто тако име „Салватор“ заштићено и званично сироведењено под бр. 3964.

A. G. Paulanerbräu

(zum Salvatorkeller)

MÜNCHEN.

Стовариште за НОВИ САД: ЈУЛИУС ВАЈЕР, велика продаја пива.

Од 1. маја 1906. налазиће се моја радња у кући шпаркесе г. Франца И. Л. директора.

ВАЖНО ЗА СВЕКРОВЕ.

Услед премештаја своје радње решио сам се да од 1. фебруара 1906. до 1. маја 1906. знатно спустим цену на сву своју робу, а особито на свилу за садању сезону за свекрове коју имадем у врло великом избору и нарочито обраћам пажњу цењеном грађанству у месту и са стране, јер ће код мене најбоље и најјефтиније пазарити.

Особитим поштовањем

Живојин Терзин

код „Баче свирца“

у Вел. Бечкереку.

Од 1. маја 1906. налазиће се моја радња у кући шпаркесе г. Франца И. Л. директора

САМО КО НОВАЦ У НАПРЕД ПОШЉЕ ДОБИВА КЊИГУ ФРАНКО.

НАКЛАДОМ ШТАМПАРИЈЕ

МИРОСЛАВА СПАИЋА У (СРЕМСКОЈ) МИТРОВИЦИ

изашло је у српском преводу, сензационално дело потпоручника Билзе-а (Фрица пл. од Кирбурга) под насловом:

ИЗ ЈЕДНОГ

МАЛОГ ГАРНИЗОНА

савремена слика из војничког живота.

После оних догађаја и неприлика, које је потпоручник Билзе, издавши своје дело доживео; побудило је жељу целог образованог света, да дело тог младог потпоручника прочита. Двеста хиљада примерака, није могло да задовољи немачку читалачку публику, изувезши грађане царевине немачке, пошто је исто дело за њих забрањено.

Сад се пак Србима пружа прилика, да то дело прочитају у лепом и чистом српском језику и да га виде:

Зашто је то дело Билзе написао?

Зашто је а Немачку забрањено и

Зашто су Билзе-а затворили.

Књига износи 17½ штампаних табака и стаје 2-50 К. Ко поручи 10 књига добија једанајесту на поклон са плаћеном поштарином. За Србију дин. 2-70, а 9 књига 20 дин., плаћена поштарина.

НАКЛАДНА ШТАМПАРИЈА

МИРОСЛАВА СПАИЋА Митровица (Срем).

1351 17-20